

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Соціальне страхування
Викладач 	Тетяна МЕЛЬНИК, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Контактний тел.	+38(0522) 39-05-39
E-mail:	melnikta@kntu.kr.ua
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська. Рік викладання – 2023-2024.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні, але ефективність засвоєння змісту дисципліни підвищиться, якщо здобувач попередньо опанував матеріал таких дисциплін як фінанси, бюджетна система, страхування.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Соціального страхування» є формування у здобувачів вищої освіти системи знань, умінь та навичок, необхідних для застосування в професійній діяльності пов'язаній з організацією та фінансовим забезпеченням соціального страхування.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування у здобувачів компетентності важливих для особистого розвитку майбутніх фахівців та забезпечення їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці;

- теоретична підготовка здобувачів з питань еволюції знань, змісту та ролі соціального страхування у вирішенні суспільних завдань;
- надання здобувачам теоретичних знань щодо основних засад соціального страхування в Україні та світі;
- набуття вмінь щодо організації діяльності позабюджетних фондів соціального страхування та недержавних пенсійних фондів;
- ознайомлення з умовами соціального страхування від нещасного випадку, професійного захворювання, тимчасової втрати працездатності, безробіття, пенсійного страхування.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Соціальне страхування» здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні поняття, загальні принципи, види соціального страхування та соціального забезпечення;
- розвиток соціального захисту на сучасному етапі;
- методологію розрахунку рівня соціального забезпечення;
- особливості державного регулювання соціального страхування в Україні;
- механізм формування доходів та видатків фондів соціального страхування в Україні.
- специфіку видів соціального страхування в Україні та в Європейських країнах;

вміти:

- обґрунтувати необхідність соціального страхування;
- давати характеристику окремим видам соціального страхування;
- охарактеризувати діяльність фондів соціального страхування;
- розкрити особливості державного регулювання соціального страхування в Україні та окреслити умови його наближення до європейських стандартів;
- розраховувати соціальні внески та рівень соціального забезпечення (допомоги, пенсії) відповідно чинного законодавства.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, зрозуміло пояснювати та презентувати матеріал, працювати в команді;
- взаємодіяти в економічному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнорукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього

процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни «Соціальне страхування»

Тема 1. Сутність, принципи та роль соціального страхування.

Тема 2. Становлення та розвиток соціального страхування.

Тема 3. Іноземний досвід соціального страхування.

Тема 4. Державне регулювання соціального страхування в Україні.

Тема 5. Управління коштами соціального страхування.

Тема 6. Медичне соціальне страхування.

Тема 7. Соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Тема 8. Соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.

Тема 9. Соціальне страхування на випадок безробіття.

Тема 10. Загальнообов'язкове державне пенсійне страхування.

Тема 11. Недержавне пенсійне забезпечення.

Тема 12. Напрями вдосконалення соціального страхування в Україні.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий. Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль. Рейтинг здобувачів вищої освіти із засвоєння дисципліни «Євроінтеграція та розвиток фінансів» визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі:

- перший рубіжний контроль – 50 балів;

- другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною шкалою та переводиться в оцінку за національною дворівневою шкалою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

Основна:

1. Кравченко Л. В., Сусло Л. В. Система соціального страхування : навч. посіб. Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2021. 188 с. URL : <https://dspace.udpu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/14858/%d0%a1%d0%b8%d1%81%d1%82%d0%b5%d0%bc%d0%b0%20%d1%81%d0%be%d1%86%d1%96%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%be%d0%b3%d0%be%20%20%d1%81%d1%82%d1%80%d0%b0%d1%85%d1%83%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f%20%d0%bd%d0%b0%d0%b2%d1%87.%d0%bf%d0%be%d1%81.pdf?sequ>

ence=1

2. Марич М.Г. Соціальне страхування : навч. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2022. 176 с. С. 20-30. URL : https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4724/Zam_H-099_Marych_Soc_Strahvannya_For_On_Line.pdf?sequence=1

3. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 14.01.1998 р. № 16/98-ВР. Редакція від 31.03.2023 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80#Text>

4. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-XIV. Редакція від 29.07.2023 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>

5. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 р. № 1058-IV. Редакція від 29.07.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>

6. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000 р. № 1533-III. Редакція від 31.03.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text>

7. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 8 липня 2010 року № 2464-VI Редакція від 01.08.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>

8. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 9 липня 2003 р. № 1057-IV. Редакція від 01.07.2021р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15#Text>

9. Про пенсійне забезпечення: Закон України від 5.11.1991 р. № 1788-XII Редакція від 14.08.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1788-12#Text>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Протокол №1 від «29» серпня 2023 р.